

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 41004-4/2013/10

Datum: 12. 9. 2013

**PROGRAM PORABE SREDSTEV
SKLADA ZA PODNEBNE SPREMEMBE
V LETIH 2013, 2014 in 2015**

PROGRAM PORABE SREDSTEV SKLADA ZA PODNEBNE SPREMEMBE V LETIH 2013, 2014 in 2015

1. PRAVNI OKVIR

Z Zakonom o varstvu okolja¹ je bila v slovenski pravni red prenesena Direktiva 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o spremembi Direktive 2003/87/ES zaradi vključitve letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 8 z dne 13. 1. 2009, str. 3) ter delno členi Direktive 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spremembi Direktive 2003/87/ES z namenom izboljšanja in razširitve sistema Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 63).

Prihodki iz prodaje emisijskih kuponov letalskim prevoznikom na dražbi se v skladu z veljavnimi določbami Zakona o varstvu okolja, ki v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2008/101/ES, porabijo za izvedbo potrebnih ukrepov v EU in tretjih državah, zlasti pa za:

1. zmanjšanje emisije toplogrednih plinov,
2. prilagajanje na vplive podnebnih sprememb v EU in tretjih državah, zlasti državah v razvoju,
3. financiranje raziskav in razvoja, namenjenih blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam, tudi v letalstvu in letalskem prometu,
4. zmanjševanje emisij s prometom z malo emisijami,
5. kritje stroškov upravljanja sistema trgovanja z emisijskimi kuponi v EU,
6. financiranje prispevkov v Svetovni sklad za energetske učinkovitost in obnovljive vire energije ter
7. preprečevanje krčenja gozdov.

Ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, mora skladno z določbami 126. e člena Zakona o varstvu okolja letno obveščati pristojni organ EU o porabi sredstev prihodkov, pridobljenih na javni dražbi emisijskih kuponov, po sprejetju zaključnega računa proračuna RS.

Poleg omenjene pravne podlage je Zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save² določil, da se sredstva za izvedbo objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju HE Brežice in Mokrice, to sta oba akumulacijska bazena v celoti s spremljajočimi in pomožnimi objekti, z nadomestnimi habitati in sanacijami vpliva dviga podtalnice, ter sredstva za državno in lokalno infrastrukturo, potrebno za gradnjo objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju, vključno z daljnovodi, zagotavljajo iz proračunskega Sklada za podnebne spremembe, ustanovljenega v skladu z

¹ Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12 in 57/12)

² Zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (UL RS, št. 87/2011)

zakonom, ki ureja varstvo okolja. Zakon določa še, da se sredstva tega sklada za omenjene namene dodelijo v obdobju 2013–2016 za vsako proračunsko leto posebej, pri čemer v nobenem proračunskem letu ne presegajo 50 % prilivov prodaje pravic do emisije CO₂ v sistemu za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti, ki pripadajo v skladu z določbami Direktive 2009/29/ES državnemu proračunu Republike Slovenije.

2. SKLAD ZA PODNEBNE SPREMEMBE

Čeprav Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12 in 57/12) v 126. d členu določa, da se v okviru državnega proračuna kot proračunski sklad ustanovi Sklad za podnebne spremembe zaradi sofinanciranja ukrepov za blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb, je skladno z določbo 14. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12) predpisano, da polovica prihodkov, ustvarjenih s prodajo emisijskih kuponov na javni dražbi, skladno s 126. d členom Zakona o varstvu okolja predstavlja namenske prihodke proračuna Republike Slovenije, ki se uporabljajo za namene, določene v 126. e členu navedenega zakona.

Polovica sredstev iz prodaje emisijskih kuponov na dražbah se tako knjiži na proračunsko postavko 9969 (tip 94) pri pravicah porabe Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

3. UPRAVLJANJE SKLADA ZA PODNEBNE SPREMEMBE

V skladu z določbami tretjega odstavka 126. f člena Zakona o varstvu okolja je za upravljanje Sklada za podnebne spremembe pristojno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Skladno z določbami četrtega odstavka 144. člena Zakona o varstvu okolja lahko minister, pristojen za varstvo okolja, pooblasti Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), da za račun ministrstva opravlja naloge ali del nalog v zvezi s sofinanciranjem dejavnosti, ki jih Eko sklad opravlja v javnem interesu (tj. spodbujanje naložb v izrabo obnovljivih virov energije, spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije, spodbujanje naložb v razvoj in uporabo okoljskih tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja, ter spodbujanje naložb v infrastrukturo varstva okolja državnega in lokalnega pomena) iz sredstev državnega proračuna, sredstev dodatka za spodbujanje učinkovite rabe energije in izrabo obnovljivih virov energije ali iz drugih sredstev v skladu z zakonom. Eko sklad v ta namen sklene z ministrstvom, pristojnim za varstvo okolja, pogodbo, s katero se določijo obseg, namen in pogoji opravljanja nalog Eko sklada oziroma dodeljevanja sredstev.

V letu 2013 bi največji delež sredstev Sklada za podnebne spremembe porabili za ukrepe energetske sanacije stavb – javnih in zasebnih – ter za spodbujanje sistemov daljinskega ogrevanja, prednostno na območjih, na katerih je zrak čezmerno onesnažen z delci PM 10.

Omenjene ukrepe že izvaja Eko sklad, zato bi na podlagi pogodbe prenesli sredstva s proračunske postavke št. 9969 na Eko sklad, javni sklad. Eko sklad, javni sklad bi za območja, na katerih je zrak čezmerno onesnažen, povečal delež sofinanciranja v upravičenih stroških.

Pogodba vsebuje tudi določbe o obliki dodeljevanja sredstev (na podlagi določb veljavnega Zakona o varstvu okolja in Splošnih pogojev poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada), instrumentih, upravičencih in načrtovanih učinkih spodbud ter pooblastila v zvezi s pripravo javnega poziva, vodenjem in odločanjem ter o poročanju in drugih stranskih obveznostih pogodbenih strank.

4. PREDVIDENA VIŠINA PRILIVOV SREDSTEV IZ PRODAJE EMISIJSKIH KUPONOV NA DRAŽBAH

Prodaja emisijskih kuponov poteka na javnih dražbah na način in pod pogoji kot jih določa Uredba Komisije št. 1031/2010³/EU, izdana na podlagi Direktive 2009/29/ES. Republika Slovenija se je skupaj s 24 drugimi državami članicami odločila za skupen dražbeni sistem, ki ga v imenu teh držav članic izvaja borza EEX iz Leipziga v Nemčiji.

Prodaja emisijskih kuponov poteka na omenjeni način od novembra 2012. V tem trenutku je sicer težko dati natančnejšo oceno o višini prilivov iz prodaje emisijskih kuponov, saj je njihova cena v zadnjih mesecih drastično padla z 8 EUR/tono CO₂ v decembru 2012 na vsega 2,6 EUR/t CO₂ v aprilu 2013 in se v juniju 2013 povečala na 4,5 EUR/tono CO₂.

V letu 2013 bo na javni dražbi v imenu Republike Slovenije predvidoma na prodaj letno okoli 4,5 milijonov ton CO₂, kar ob ceni 10 EUR/tono CO₂ pomeni letno 45 milijonov evrov, ob ceni 5 EUR/t CO₂ pa 22,5 milijona evrov prilivov v proračun Republike Slovenije.

Trenutna cena se giblje okoli 4 do 4,5 EUR/t CO₂, ocenjujemo pa, da se bo povečala na vsaj 5 EUR/t CO₂, kar pomeni za RS proračunski priliv v letu 2013 v višini 7,5 milijona evrov.

Skladno z določbo 14. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12) polovica prihodkov, ustvarjenih s prodajo emisijskih kuponov na javni dražbi skladno s 126. d členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 - ZMetD, 66/06 - odl. US, 33/07 - ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08 , 108/09, 48/12 in 57/12), predstavlja namenske prihodke proračuna Republike Slovenije, ki se uporabljajo za namene, določene v 126. e členu navedenega zakona.

³ UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1031/2010 z dne 12. novembra 2010 o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 302 z dne 18. 11. 2010, str. 19)

5. MERILA DOLOČITVE UPRAVIČENIH NAMENOV PORABE SREDSTEV SKLADA ZA PODNEBNE SPREMEMBE

Upravičeni nameni porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe se določijo na podlagi naslednjih kriterijev:

- izvedba ukrepov omogoča doseganje ciljev in obveznosti Republike Slovenije na podlagi evropske zakonodaje, prednostno na področjih, na katerih ima Republika Slovenija zaostanke pri izvajanju, ali so za doseg te ciljev potrebna zajetna finančna sredstva;
- multiplikacijski učinek izvedbe ukrepov na domače gospodarstvo (opravljanje storitev, industrijska proizvodnja, zaposlovanje malih in srednje velikih podjetij, nova delovna mesta);
- zmanjševanje stroškov gospodarstva in javnega sektorja za rabo energije;
- zmanjševanje stroškov za rabo energije prebivalstvu in zmanjševanje energetske revščine socialno šibkih skupin prebivalstva;
- pripravljenost ukrepov za izvedbo.

6. PREDLOG UPRAVIČENIH NAMENOV PORABE SREDSTEV SKLADA ZA PODNEBNE SPREMEMBE

Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe vključuje te upravičene namene porabe sredstev:

6.1. Ukrepi za spodbujanje učinkovite rabe energije in za izboljšanje kakovosti zraka na območjih, ki so zaradi čezmerne onesnaženosti zraka s PM10 uvrščena v razred največje obremenjenosti⁴

Financirajo se ukrepi energetske sanacije stavb in spodbujanje priklopa na daljinsko ogrevanje na lesno biomaso (novi sistemi in mikrosistemi):

- v gospodinjstvih,
- v javnem sektorju ter
- pri pravnih osebah in samostojnih podjetnikih posameznikih.

Prednostno se financirajo ukrepi kot:

- vgradnja toplotne črpalke za pripravo sanitarne tople vode in/ali centralno ogrevanje stanovanjske stavbe,
- priključitev na daljinsko ogrevanje na lesno biomaso,

⁴ Območja so določena skladno z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11), Odredbo o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 50/11) in Sklepom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 58/11). Podatki o mejah občin na parcelo natančno so dosegljivi na Geodetski upravi Republike Slovenije.

- vgradnja lesenega zunanjega stavbnega pohištva,
- toplotna izolacija fasade,
- toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru,
- vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka,
- prenova stavbe v nizkoenergijski ali pasivni tehnologiji,

Naložbe v učinkovito rabo energije v gospodinjstvih se podprejo z nadaljevanjem izvajanja javnih razpisov za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud oziroma posojil Eko sklada v letih 2013, 2014 in 2015. S tem je Eko skladu omogočena neprekinjenost finančnega vira za ukrepe, ki so prepoznani kot prednostni na podlagi meril, določenih v točki 5 tega programa. Shema bi dajala gospodinjstvom z nizkimi prihodki podporo za izvedbo prednostnih in cenejših ukrepov za zmanjšanje stroškov za energijo in povečanje bivalnega udobja, npr. izolacijo podstrešij, zatesnitev oken in vrat, toplotno izolacijo na kritičnih mestih ipd. S tem bi se socialno šibkim gospodinjstvom omogočila vključitev v obnovo za izboljšanje bivalnih možnosti, poleg tega bi se izvedeli ukrepi za doseganje minimalnih standardov učinkovite rabe energije v stavbah, ki jih sicer ne bi bilo. Cilj je poleg povečanja energetske učinkovitosti in tako zmanjšanja emisij toplogrednih plinov tudi zmanjšati energetske revščine, ki je vse bolj pereč problem.

Ukrep spodbujanja naložb v učinkovito rabo energije v javnem sektorju bi izvedli z razpisi za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud Eko sklada. V Direktivi 2012/27/EU o energetske učinkovitosti⁵ je vloga javnega sektorja še bolj poudarjena, in sicer prinaša letno obveznost energetske obnove 3 % površin stavb v lasti ali uporabi državnih organov.

Ukrep spodbujanja naložb v učinkovito rabo energije pri gospodarskih družbah in samostojnih podjetnikih posameznikih se izvede z razpisi za dodeljevanje posojil z ugodno obrestno mero Eko sklada v letih 2014 in 2015. Vzrok za spodbujanje teh naložb šele z letom 2014 je, da je za dodeljevanje teh spodbud treba potrditi shemo državne pomoči, v letu 2013 pa ni dovolj časa, da bi bila pravočasno tudi izvedena. Ukrep lahko vključuje sofinanciranje energetskih pregledov.

S tem ukrepom se nepovratna sredstva dodelijo za sofinanciranje projektov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (v nadaljnjem besedilu: DOLB). Finančne spodbude so namenjene naložbam v nove sisteme DOLB in mikrosisteme DOLB. Do spodbud priklopa na daljinsko ogrevanje na lesno biomaso so upravičeni tudi tisti, ki širijo obstoječi daljinski sistem ali gradijo novo kotlovnico s kotli na lesno biomaso kot vir za obstoječe daljinsko omrežje.

6.2. Ukrepi za spodbujanje obnovljivih virov energije skladno z Akcijskim načrtom za obnovljive vire energije 2010–2020 v območjih, ki so zaradi prekomerne onesnaženosti zraka s PM10 uvrščena v razred največje obremenjenosti

⁵ Direktiva 2012/27/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L št. 315/1, 14. 11. 2012)

Za doseganje ciljev glede obnovljivih virov energije je treba spodbujati naložbe v rabo teh virov. Tako bi prednostno spodbujali rabo tistih virov energije, katere naprave za izkoriščanje teh virov v veliki meri proizvajajo tudi slovenski proizvajalci. Tako se dosežejo največji multiplikativni učinki za slovensko gospodarstvo.

6.3. Nakup novih okolju prijaznih vozil na stisnjen zemeljski plin izvajalcem javne službe javnega potniškega prometa

Ukrep vključuje sofinanciranje nakupa vozil izvajalcem javne službe javnega potniškega prometa, če so izpolnjeni ti pogoji:

- dejavnost izvajalca je nedvoumno opredeljena kot javna služba,
- v aktih, ki opredeljujejo način izvajanja javne službe, je nedvoumno določeno, da država ali lokalna skupnost (tisti, ki je odgovoren za organizacijo izvajanja te javne službe) delno ali v celoti pokriva nadomestilo za opravljanje te službe in v okviru tega tudi (so)financira nakup novih vozil,
- izvajalec javne službe vodi ločeno računovodstvo izvajanja te javne službe in drugih dejavnosti,
- ne gre za primer čezmerne kompenzacije.

6.4. Izvedba objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju HE Brežice

Skladno z Zakonom o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save bodo za gradnjo objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju HE Brežice in Mokrice, to sta oba akumulacijska bazena v celoti s spremljajočimi in pomožnimi objekti, nadomestnimi habitati in sanacijami vpliva dviga podtalnice, porabljena sredstva Podnebnega sklada ter sredstva za državno in lokalno infrastrukturo, potrebno za to gradnjo, vključno z daljnovodi.

V letu 2013 bodo sredstva namenjena pripravi razpisne dokumentacije za HE Brežice in arheološke raziskave, vendar bodo izplačana šele po tem, ko bodo pravne podlage usklajene s predpisi o državni pomoči.

6.5. Tehnična pomoč (ozaveščanje, promocija, izobraževanje in usposabljanje v zvezi z ukrepi zmanjšanja emisij toplogrednih plinov)

Učinkovito dolgoročno spopadanje s podnebnimi spremembami bo zahtevalo korenito preoblikovanje ključnih sektorjev gospodarstva, za kar je treba bistveno spremeniti pričakovanja družbe ter celovito vplivati na spremembo navad in razmišljanja ljudi.

Za spreminjanje odnosa do podnebnih sprememb, ki je prvi pogoj za drugačno obnašanje, s pozitivnimi sporočili (zmanjševanje emisij toplogrednih plinov kot za uporabnika in okolje prijaznega vsestransko koristnega ravnanja, večja kakovost bivanja, regionalna razvojna plat, razvoj trajnostnega podjetništva ter možnosti za ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest) so

ozaveščanje, promocija in izobraževanje podlaga za učinkovitejše izvajanje politik in ukrepov za izpolnjevanje že sprejetih zakonodajnih obveznosti.

- Za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov bo tehnična pomoč

Pri ukrepih učinkovite rabe energije se bodo uporabniki (gospodinjstva, industrija, terciarni sektor) seznanjali z možnostmi in koristmi take rabe (za energetske učinkovito obnovo stavb in njihovo trajnostno gradnjo, za energetske učinkovite ogrevalne sisteme in učinkovito rabo električne energije).

Ozaveščevalne akcije za izboljšanje kakovosti zraka vključujejo ozaveščanje gospodinjstev o pravilnem kurjenju v kurilnih napravah oziroma uporabi lesnega goriva, menjavi manj učinkovitih kotlov z učinkovitejšimi in uporabi javnega potniškega prometa.

Na področju ravnanja z odpadki so za zmanjšanje količine odloženih odpadkov potrebne ozaveščevalne akcije, ki se izvedejo skupaj z deležniki, zato da se splošna javnost ozavešči o pomenu ločenega zbiranja odpadkov za njihovo večjo ponovno uporabo (odpadna embalaža, odpadna električna in elektronska oprema, izrabljena motorna vozila), poseben poudarek pa je na ločevanju biološko razgradljivih odpadkov in zmanjšanju količine zavržene hrane.

V letu 2013 bo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje začelo z aktivnostmi za pripravo Programa ravnanja z odpadki in predlog Programa preprečevanja nastajanja odpadkov, za kar bo z javnim naročilom pridobilo strokovne podlage.

V letu 2014 in 2015 je predviden začetek programa usposabljanja za izvajanje ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. To usposabljanje lahko razdelimo na: ponudnike in kupce tehnologij, porabnike energije, akterje v kmetijstvu in institucije, ki sprejemajo politične in administrativne odločitve o energetiki, prometu, ravnanju z odpadki, kmetijstvu, gospodarjenju z gozdovi, tehnoloških procesih z izpusti toplogrednih plinov idr. Prednostna vsebinska področja so izobraževanje o sodobnih tehnologijah, storitvah, izdelkih, sistemih in ravnanju za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Zaradi pomembne vloge, ki jo imajo pri ozaveščanju in seznanjanju ciljnih skupin mediji, ter zaradi slabšega razumevanja problematike na strani slednjih bi bilo potrebno tudi načrtno usposabljanje medijev za vsa posamezna področja.

Usposabljanje bo usmerjeno k akterjem na naslednjih področjih:

- energetika,
- promet,
- gozdarstvo,
- kmetijstvo,
- ravnanje z odpadki.

Precejšen del programa bo namenjen formalnemu usposabljanju. Prednostno se spodbuja usposabljanje pri demonstracijskih projektih v javnem sektorju, kmetijski dejavnosti idr.

Podprogram naj bi izvajali za posamično ciljno javnost oziroma skupino.

Ciljne skupine programov so:

- a) trajnostna energetika:

- investitorji večstanovanjskih ter poslovnih in upravnih zgradb in energetskih sistemov, energetskih podjetij, energetski in okoljski menedžerji v podjetjih itd., javnih gospodarskih družbah in storitvenih dejavnostih;
 - projektanti, upravljalci naprav in dobavitelji opreme;
 - ponudniki tehnologij (tudi trgovci), ponudniki energentov in energetskih storitev;
- odločevalci v javni upravi (direktorji občinskih uprav idr.), pristojni za naložbe, infrastrukturo, komunalo idr.
- mediji;
- b) trajnostni promet:
 - projektanti;
 - odločevalci v javni upravi;
 - mediji;
- c) kmetijstvo;
- d) horizontalno:
 - usposabljanje odločevalcev: pristojni v občinskih vodstvih in upravah (župani, direktorji občinskih uprav, pristojni za naložbe, infrastrukturo, komunalo idr.), javnih gospodarskih družbah in storitvenih dejavnostih; občinski sveti v občinah; pripravljavci strateških in operativnih razvojnih dokumentov na regionalni in lokalni ravni: regionalne razvojne agencije, lokalne energetske agencije, oddelki za urbanizem, infrastrukturo in komunalne dejavnosti v občinah – o upravno-administrativnih strukturah, tehničnih in upravno-administrativnih vidikih zmanjševanja emisij toplogrednih plinov.

Za učinkovito naslavljanje problema podnebnih sprememb je ključnega pomena tudi dostop do hitrih in kakovostnih informacij za uvajanje ukrepov zmanjševanja emisij TPG in prilagajanja na podnebne spremembe.

V programe naj bi bile vključene tudi vse institucije, ki se že ukvarjajo z izobraževanjem in svetovanjem (energetske svetovalne pisarne – EnSvet, neformalna mreža svetovalcev za pridobivanje, predelavo in rabo lesne biomase – LesEnSvet, Kmetijstvo).

Usposabljanje energetskih svetovalcev iz mreže energetskih svetovalnih pisarn EnSvet

V programe ciljnega usposabljanja za intenzivnejše izvajanje ukrepov učinkovite rabe energije (v nadaljnjem besedilu: URE) in obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE) v stanovanjskem sektorju za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov je že dve desetletji vključena tudi energetska svetovalna mreža EnSvet. Dejavnost brezplačnega strokovnega in komercialno neodvisnega energetskega svetovanja se opravlja ob sodelovanju 40 slovenskih občin, programsko pa je uvrščena v MZIP in se sofinancira s pomočjo Eko sklada, javnega sklada. Na letni ravni je svetovano med 6.000 in 7.000 lastnikom oziroma najemnikom stanovanjskim objektov za ukrepe energetske prenove obstoječih stavb (okrog 90 % primerov) in ukrepe za učinkovitejšo zasnovo novih stanovanjskih stavb (okrog 10 % primerov svetovanj). Energetski svetovalci opravljajo tudi izobraževalne in promocijske dejavnosti v lokalnih in nacionalnih medijih (strokovni članki, radijske oddaje, tematska predavanja) – letno več kot 700 takih izvedb, da se lahko pospešeno izvajajo ukrepi URE in OVE na stanovanjskih stavbah. Izvajanje investicijskih ukrepov, ki so posledica energetskega svetovanja EnSvet, v povprečju prihrani vsaki stanovanjski stavbi letno 3,1 MWh končne energije pri toploti skladno z metodo za izračun

prihrankov energije pri izvajanju ukrepov za povečanje učinkovitosti rabe energije in večjo uporabo obnovljivih virov energije. Prihranki v npr. 6.000 energetske saniranih stavbah vsako nadaljnje leto obratovanja pripomorejo k zmanjšanju rabe končne energije za 18.600 MWh/a in 3.160 ton emisij CO₂/a.

Glede na cilje akcijskega načrta URE (v nadaljnjem besedilu: AN URE) bi morala energetska svetovalna mreža svoje delo v aktualnem obdobju povečati za okrog 50 % – do obsega 10.000 letno danih nasvetov za ukrepe URE in OVE v stanovanjskih stavbah, česar do zdaj ni bilo mogoče izvesti zaradi omejenih kadrovskih zmogljivosti in posledičnega prostorskega pokrivanja v Republiki Sloveniji. Po programu so predvideni usposabljanje dodatnih, tj. novih energetskih svetovalcev za delo v energetske svetovalni mreži in različne dodatne oblike stalnega ciljnega usposabljanja energetskih svetovalcev iz sodobnih tehnologij. Te oblike usposabljanja bodo prispevale k povečanju obsega svetovanih in izvedenih ukrepov za URE in OVE do pričakovanih 50 % sedanjih zmogljivosti. Poleg približevanja količinskemu cilju sta izrednega pomena dodatna strokovna usposobljenost in z njo povezana povečana kakovost storitev energetskega svetovanja za porabnike končne energije na stanovanjskem področju.

Predvideno je opravljanje teh nalog:

- **Usposabljanje dodatnih energetskih svetovalcev za delo v energetske svetovalni mreži EnSvet**

V letu 2013 je predvidena izvedba ciljnega usposabljanja skupine strokovnjakov z že pridobljeno licenco za izdelavo energetske izkaznice za pridobitev potrebnega znanja o energetske svetovanju, ki vključuje tečaj in izpite za preverjanje pridobljenega znanja. V letu 2014 pa je predviden začetek dela kandidatov za energetske svetovalce v občinskih energetskih svetovalnih pisarnah s šestmesečno pripraviško dobo. Z uspešno končanim postopkom usposabljanja bo omogočeno opravljanje svetovalnih in izobraževalnih storitev za občane v bistveno širšem obsegu, pričakovanem s cilji AN URE. Tako bo mogoča tudi širitev mreže svetovalnih pisarn v oddaljene lokalne skupnosti, kjer je bilo do zdaj opravljanje storitev EnSvet za občane omejeno oziroma težko dostopno, s čimer se odpravlja kritično pomanjkanje informacij o tehnologijah za URE in OVE na področjih, ki so bila do zdaj v tem pogledu najbolj deficitna.

- **Obvezno usposabljanje obstoječih energetskih svetovalcev mreže EnSvet**

Glede na nove zahteve Energetskega zakona, ki na zakonski ravni prenaša 13. člen Direktive o energetske učinkovitosti stavb (2012/27/EU), se morajo energetske svetovalci mreže EnSvet vključiti v zakonsko predpisani program usposabljanja za izdelavo energetskih izkaznic za stavbe. Za leto 2014 je predvideno vključevanje obstoječih energetskih svetovalcev v usposabljanje za izdelovalce energetskih izkaznic stavb skladno z Pravilnikom o usposabljanju, licencah in registru licenc neodvisnih strokovnjakov za izdelavo energetskih izkaznic (Uradni list RS, št. 6/2010, 29. 1. 2010), ki določa tudi program usposabljanja neodvisnih strokovnjakov za izdelavo energetskih izkaznic. Z izvedbo usposabljanja in vključitvijo delujočih energetskih svetovalcev v obstoječo certifikacijsko shemo bo izpolnjena zahteva Energetskega zakona in Direktive o energetske učinkovitosti stavb.

– **Ciljna letna usposabljanja energetskih svetovalcev EnSvet za uporabo novih tehnologij in izvedbo ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov**

Za učinkovito nadaljnje delo energetske svetovalne mreže, pri katerem se poleg obsega svetovanj o tehnologijah za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov na stanovanjskem področju vrednoti njihov energijski in okoljski učinek pri obratovanju stavb, je treba energetske svetovalce redno izobraževati o novih tehnologijah, izidih dobre gradbene prakse in obenem smernicah EU s tega področja. Zato je kot stalna dejavnost predvidena izvedba ciljno naravnanih izobraževanj za energetske svetovalce mreže EnSvet, na katerih bo pridobljeno pričakovano novo znanje o tehnologijah za URE in OVE za stanovanjske stavbe ter se bodo udeleženci seznanjali s pomembnimi tovrstnimi projekti EU. Na letni ravni so predvidene izvedbe enodnevnih ali dvodnevnih strokovnih seminarjev EnSvet za vse energetske svetovalce. Za nadaljnjo širitev znanja o novih tehnologijah v mreži EnSvet pa se svetovalci posamično udeležujejo domačih in tujih strokovnih ali znanstvenih srečanj. S pridobljenim znanjem bodo svetovalne in izobraževalne storitve za občane, ki jih zagotavlja EnSvet, stalno vključevale informacije o zadnjem stanju energetske in stroškovno učinkovitih tehnologij za URE in OVE ter o zasnovi celovitih prenov stavb, širši javnosti pa bodo obenem približevale nove evropske zasnove ničenergijske in ničemisijске gradnje ter prenove stavb skladno z vsebinami Direktive o energetske učinkovitosti stavb (2012/27/EU). Ključni notranji cilj teh prizadevanj je uravnoteženje strokovnega znanja energetskih svetovalcev, s čimer se občanom – uporabnikom storitev EnSvet – omogoči pridobitev kakovostnih nasvetov in informacij ne glede na lokacijo v Republiki Sloveniji.

Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe določa najvišje deleže porabe sredstev za prej navedene namene v posameznem letu, o dejanski višini sredstev za neki namen pa odloči minister, pristojen za varstvo okolja, na podlagi dejanske pripravljenosti posameznega ukrepa za izvedbo.

Skladno s predpisi, ki urejajo javne finance, bodo sredstva Sklada za podnebne spremembe izplačana na podlagi zahtevkov končnega upravičenca. Če zaradi omenjene zahteve ne bi mogla biti v celoti izplačana v letu 2013, bi lahko nastala gospodarska škoda (manj storitev).

6.6. Zagotavljanje skladnosti Slovenije z odločbo ODLOČBA št. 406/2009/ES o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov

Slovenija mora imeti na razpolago sredstva za zagotavljanje skladnosti z odločbo 406/2009/ES. Skladno z določili odločbe bo Slovenija za zagotavljanje skladnosti lahko uporabila enote CER in ERU in/ali enote AEA (enote dodeljenih količin emisij). Enote CER/ERU je mogoče pridobiti na trgu emisijskih kuponov, medtem ko je možno enote AEA pridobiti samo pri drugih državah članicah, saj zakonodaja ne predvideva možnosti posrednikov. Prvo ugotavljanje skladnosti bo v letu 2015, zato sredstva podnebnega sklada pred tem letom niso potrebna.

7. VSEBINSKI RAZLOGI ZA ZAGOTAVLJANJE NAMENSKOSTI PORABE SREDSTEV SKLADA ZA PODNEBNE SPREMEMBE

7.1. Zahteve/obveznosti iz direktiv 2008/101/ES in 2009/29/ES

- države članice EU naj bi sredstva iz prodaje emisijskih kuponov za letalstvo porabila za v direktivah določene namene;
- države članice naj bi vsaj 50 odstotkov sredstev iz prodaje emisijskih kuponov za naprave, ki povzročajo emisije CO₂, porabile za v direktivi določene namene;
- država članica EU mora Evropski komisiji poročati o porabi sredstev prihodkov od prodaje emisijskih kuponov.

7.2. Izpolnjevanje že prevzetih zakonodajnih obveznosti Republike Slovenije

S prihodki od prodaje emisijskih kuponov je mogoče financirati ukrepe, ki jih mora Republika Slovenija izvesti zaradi izpolnjevanja že prevzetih obveznosti evropske zakonodaje na teh področjih:

- Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 16);
- Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L št. 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1);
- Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 136);
- Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL L št. 152 z dne 11. 6. 2008);
- Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih (UL L št. 312 z dne 22. 11. 2008, str. 3).

Ob neizpolnitvi obveznosti evropske zakonodaje je Republika Slovenija izpostavljena tveganju ugotavljanja kršitve te zakonodaje in zato plačilu kazni.

Ker Republika Slovenija ni sprejela ustreznih ukrepov, da bi izpolnila obveznosti iz 13. člena in prvega odstavka 23. člena Direktive 2008/50/ES z dne 21. maja o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo, ji je Evropska komisija že izrekla upravni ukrep – uradni opomin, v prihodnje pa bo dokaj hitro stopnjevala upravno in sodno ukrepanje vse dotlej, dokler kršitev ne bo odpravljena.

Kazni se odmerjajo glede na gospodarsko stanje države, resnost kršitve, trajanje kršitve in število glasov članice v Svetu EU. Za Republiko Slovenijo bi lahko znašala dnevna denarna

kazen za zelo dolgo trajajočo kršitev, ki ji Unija daje velik pomen (visoka stopnja resnosti zadeve), tudi do 35.000 evrov za vsak dan kršitve in 3.000.000 evrov pavšalnega zneska.

Poleg omenjenega je treba opozoriti, da je izvajanje politik za OVE in URE ter doseganje zastavljenih in obvezujočih ciljev na teh področjih hkrati pogoj za uresničevanje ciljev glede emisij toplogrednih plinov.

Zato se v nadaljevanju posebej osredotočamo na ti dve politiki ter pojasnujemo povezanost in smiselnost zapiranja njunega finančnega okvira s sredstvi Sklada za podnebne spremembe.

V skladu s sedanjimi obveznostmi Republike Slovenije glede URE moramo v obdobju 2008–2016 doseči 9 % prihranka pri rabi energije ter v skladu z Direktivo o energetske učinkovitosti do leta 2020 za 20 % povečati energetske učinkovitost. Za doseganje prvega cilja je januarja 2008 Vlada RS sprejela Nacionalni akcijski načrt za energetske učinkovitost (AN URE 1), v letu 2014 pa bo pripravljen akcijski načrt za doseganje ciljev energetske učinkovitosti do leta 2020.

V skladu z Direktivo 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (OVE) ima Slovenija obveznost doseči najmanj 25-odstotni delež OVE v rabi bruto končne energije in najmanj 10-odstotni cilj OVE v prometu. Izpolnjevanje obveznosti in uresničevanje ciljev glede URE in OVE sta medsebojno odvisni, saj z učinkovitejšo rabo energije zmanjšujemo porabo energije in tako potrebno količino OVE za doseganje deleža 25 % v končni rabi energije. Poleg navedenega velja poudariti, da četrtno prihrankov energije dosežemo s preходом na OVE – biomasa, fotovoltaika ter soproizvodnja elektrike in toplote – torej se ukrepi v določenem delu prekrivajo.

Ocene kažejo, da bi bilo za uresničitev ciljev OVE in URE, poleg že zagotovljenih sredstev na letni ravni, potrebnih še v povprečju 50 mio. evrov javnih sredstev za spodbujanje naložb v OVE in URE. Za zaprtje te finančne konstrukcije je treba večji del sredstev zagotoviti tudi z Novo finančno perspektivo 2014 do 2020, v kateri naj bi se delež za OVE in URE povečal. Vendar pa bo za to treba zagotoviti še sredstva za lastno udeležbo Republike Slovenije.

8. MAKROEKONOMSKE KORISTI – RAZVOJNE ZMOGLJIVOSTI IZVEDBE UKREPOV

8.1. Učinkovita raba energije (URE)

Za povečanje konkurenčnosti družbe in postopen prehod v nizkoogljično družbo so nujni učinkovita raba energije in izraba obnovljivih virov energije ter razvoj aktivnih omrežij za distribucijo električne energije. Za doseganje ciljev na teh področjih bodo potrebna velika vlaganja, in sicer bodo v obdobju 2014–2020 glede URE in OVE po ocenah potrebne naložbe v višini 4 mrd. evrov oziroma okrog 600 mio. evrov na letni ravni, in sicer okrog 370 mio. evrov v OVE in 240 mio. evrov v URE, od tega kar 160 mio. evrov v sanacijo stavb in 40 mio. evrov v pametna omrežja. To v grobem pomeni 6.000–8.000 neposrednih delovnih mest. Da bodo te naložbe tudi izvedene, jih je treba finančno spodbuditi. Če pa bomo vgrajene naprave, merilne sisteme in gradbeni material ter stavbno pohištvo proizvajali sami, lahko to pomeni vsaj še enkrat toliko posrednih delovnih mest. Pri tem pa bomo porabili manj energije – po ocenah bi ob temeljitem izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije že v letu 2016 porabili 500 mio. evrov manj za energijski strošek. Naložbe v učinkovito rabo energije imajo nedvomno največji multiplikativni učinek, saj so delovno intenzivne, torej je na enoto naložbe ustvarjenih največ delovnih mest, in vključujejo največjo domačo komponento (npr. gradbeni materiali, stavbno pohištvo).

Ravnokar se sprejema drugi akcijski načrt za energetske učinkovitost (AN URE 2) za obdobje do leta 2016. Ocenjeno je, da bi z izvajanjem AN URE 2 v letu 2016 porabili 4.273 GWh energije manj, kar pomeni, da bi bili skupni letni stroški za rabo energije v letu 2016 okoli 500 mi. evrov nižji. Izvajanje programa bi zagotavljalo 3000 delovnih mest.

Ugoden vpliv URE z vidika gospodarstva:

- znižuje življenjske stroške: za Slovenijo je v primerjavi z državami EU značilen nadpovprečno velik delež izdatkov za energijo v stanovanjih v vsej potrošnji gospodinjstev;
- zmanjšuje energetske revščino: v Sloveniji prebivalstvo z najnižjimi dohodki porabi velik delež svojih dohodkov za energijo v stanovanjih, porabi pa tudi največji absolutni znesek za energijo v stanovanjih;
- znižuje javno porabo oziroma stroške javnega sektorja. Javni sektor po oceni porabi letno približno 150 mio. evrov za stroške energije;
- naložbe v gradbeništvo (energetska prenova stavbnega fonda) imajo največji multiplikativni učinek na gospodarstvo, saj zaradi nizke uvozne komponente pomenijo največjo ustvarjeno dodano vrednost na enoto naložbe, poleg tega je v Sloveniji delež dodane vrednosti v gradbeništvu razmeroma visok;
- zaposluje predvsem mala in srednje velika podjetja v gradbeništvu (zdravo jedro sektorja);
- naložbe v energetske učinkovitost pomenijo 3- do 4-krat več zaposlitev kakor naložbe v oskrbo z energijo; 1 mio. evrov naložbe v učinkovito rabo energije (izolacija, stavbno pohištvo ...) je približno deset delovnih mest;

- za ukrepe učinkovite rabe energije je na voljo precejšen del evropskih sredstev, ki jih zelo pocenijo;
- predstavlja največjo možnost za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in najcenejši način njihovega zmanjševanja;
- zmanjšuje uvoz fosilne energije: Slovenija je razen pri trdnem gorivu 100-odstotno uvozno odvisna – strošek neto uvoza energije je v povprečju okrog 4 % BDP. S tem se izboljšuje tudi energetska zanesljivost;
- tehnologije in inovativne rešitve glede učinkovite rabe energije ponujajo poslovne priložnosti že zdaj, posebno pa v prihodnje.

8.2. Obnovljivi viri energije

Slovenija ima predvsem veliko in še neizkoriščeno možnost rabe lesne biomase – z gozdom je zelo bogata, po deležu gozdov v površini države se uvršča takoj za Finsko in Švedsko. Skupna površina slovenskih gozdov se je v zadnjih 130 letih povečevala: v letu 1875 je gozd poraščal 36 % površine Slovenije, leta 2010 pa že 59 %. Na posameznih območjih (Kočevska, Notranjska) gozdnatost celo presega 80 %. Zato je les je eden izmed naravnih virov, ki ga ima Slovenija v izobilju.

V letu 2012 je Vlada Republike Slovenije sprejela Akcijski načrt za povečanje konkurenčnosti gozdno-lesne verige v Sloveniji do leta 2020 s promocijskim geslom Les je lep. Ključni cilji načrta so:

- ustvarjanje trga za lesne proizvode in storitve,
- povečanje poseka in negovanosti gozdov skladno z načrti za gospodarjenje z gozdovi,
- povečanje količine in predelave lesa na višjih zahtevnostnih stopnjah z novimi tehnologijami,
- nova delovna mesta in rast dodane vrednosti na zaposlenega v lesnopredelovalni panogi.

Izvedbeni program rabe lesne biomase kot vira energije iz leta 2007 vključuje oceno, da bi njegova uresničitev vsako leto zagotavljala 5 % finančnih prihrankov zaradi nižjih stroškov goriva. Z uresničevanjem programa bi se uvajala tudi nova delovna mesta – v letu 2014 bi jih bilo dobrih 800, predvsem na kmetijskih območjih.

Razpoložljiva količina biomase lahko po grobi oceni dolgoročno pokrije vse potrebe industrije in energetike v Sloveniji, ostanek pa lahko izvozimo v sosednje države z visokim povpraševanjem po lesu. Največja težava danes je časovno in količinsko nezanesljiva oskrba z lesno biomaso.

UKREPI, FINANCIRANI V LETU 2013

UKREP	Predviden a višina finančnih sredstev	PRISTOJNOST ZA IZVAJANJE/KDO BO IZVEDEL JAVNI RAZPIS	ZAGOTAVLJANJE URESNIČEVANJA CILJA	KAZALNIK v 2013/2014	Kazalnik v 2020	PRIČAKOVANI učinek na gospodarsko rast v RS
Ukrepi za spodbujanje učinkovite rabe energije in ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka ter ukrepi za spodbujanje obnovljivih virov energije skladno z Akcijskim načrtom za obnovljive vire energije 2010 – 2020 ⁶	do 90 %	EKO SKLAD	– Doseganje ciljev glede kakovosti zraka (Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka) – Povečanje energetske učinkovitosti za 20 % (Direktiva 2012/27/ES o energetske učinkovitosti) – Letno energetsko izboljšati 3 % stavb državne uprave (Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti) – 25-odstotni delež obnovljivih virov energije iz Direktive 2009/28/ES o obnovljivih virih energije	50 GWh prihrankov energije letno	– Prihranki energije v GWh – Zmanjšanje emisij TGP – Izboljšanje kakovosti zraka – m² obnovljene površine v lasti javnega sektorja – Doseganje cilja 25-odstotnega deleža OVE v končni rabi energije	– Največji multiplikativni učinek na enoto naložbe: 100 neposrednih delovnih mest v malih in srednje velikih podjetjih v gradbeništvu in 100 posrednih delovnih mest (proizvodnja vgrajenih materialov, pohištva, režija) – Lokalna samooskrba z energijo, s čimer bomo zmanjšali energetsko uvozno odvisnost – Letni prihranek okrog 2 mio. EUR pri stroških za energijo v javnem sektorju – Nova delovna mesta v srednjih in malih podjetjih v gradbeništvu, proizvodnji stavbnega pohištva, vgrajenih izolacijskih materialih – Izboljšanje konkurenčnosti slovenske industrije zaradi zmanjšanja stroškov za energijo
Zgraditev HE na Spodnji Savi ⁷	2 mio. EUR	MKO	25-odstotni delež obnovljivih virov energije iz Direktive 2009/28/ES o obnovljivih virih energije	% zgraditve energetske in vodne infrastrukture	Doseganje cilja 25-odstotnega deleža OVE v končni rabi energije	Nova delovna mesta v srednjih in malih podjetjih v gradbeništvu

⁶ Ukrep se v letu 2013 izvaja samo v območjih, ki so uvrščena v razred največje obremenjenosti. Območja so določena skladno z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS št. 9/11), Odredbo o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 50/11) in Sklepom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka navedena sredstva porabil za ukrepe energetske sanacije stavb (Uradni list RS, št. 58/11). Podatki o mejah občin na parcelo natančno so dosegljivi na Geodetski upravi Republike Slovenije

⁷ Ukrep bo izveden, ko bodo pravne podlage usklajene s predpisi o državni pomoči.

UKREP	Predvidena višina finančnih sredstev	PRISTOJNOST ZA IZVAJANJE/KDO BO IZVEDEL JAVNI RAZPIS	ZAGOTAVLJANJE URESNIČEVANJA CILJA	KAZALNIK v 2013/2014	Kazalnik v 2020	PRIČAKOVANI učinek na gospodarsko rast v RS
Nakup novih vozil javnega potniškega prometa na stisnjen zemeljski plin ⁸	do 20 %	EKO SKLAD	Doseganje ciljev glede kakovosti zraka (Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka)	Štev. novih vozil	– Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov – Izboljšanje kakovosti zraka	– Zmanjšanje stroškov za prevoz, zato pa povečanje potrošnje gospodinjstev in gospodarstva – Povečanje deleža javnega potniškega prometa
Nakup novih avtobusov in tovornih EEV vozil ali EURO 6	do 60 %	EKO SKLAD	Doseganje ciljev glede kakovosti zraka (Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka)	Štev. novih vozil	– Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov – Izboljšanje kakovosti zraka	– Izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva
Ozaveščanje o ukrepih zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in kakovosti zraka	do 5 %	MKO	– Doseganje ciljev glede kakovosti zraka (Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka) – Povečanje energetske učinkovitosti za 20 % (Direktiva 2012/27/ES o energetski učinkovitosti) – Doseganje ciljev Direktive 2008/98/ES o odpadkih – 25-odstotni delež obnovljivih virov energije (Direktiva 2009/28/ES o obnovljivih virih energije)	Štev. izvedenih ozaveščevalnih akcij	– Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov – Izboljšanje kakovosti zraka – Povečanje deleža obnovljivih virov energije	– Zmanjšanje stroškov gospodarstva in gospodinjstev – Nova delovna mesta v povezavi z energetskim izboljšanjem stavb, obnovljivimi viri energije, ponovno uporabo in recikliranjem odpadkov, zmanjšanjem porabe virov (vode, energije, materialov)

⁸ Ukrep bo financiran le na območjih, za katera bodo sprejeti odloki o načrtih za kakovost zraka skladno z določbami Zakona o varstvu okolja in Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11).

UKREPI, FINANCIRANI V LETU 2014 in 2015

UKREP	Predvide na višina finančnih sredstev	PRISTOJNOST ZA IZVAJANJE/KDO BO IZVEDEL JAVNI RAZPIS	ZAGOTAVLJANJE URESNIČEVANJA CILJA	KAZALNIK v 2013/2014	Kazalnik v 2020	PRIČAKOVANI učinek na dvig gospodarstva v RS
Ukrepi za spodbujanje učinkovite rabe energije in ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka ter ukrepi za spodbujanje obnovljivih virov energije skladno z Akcijskim načrtom za obnovljive vire energije 2010 – 2020 ⁹	do 90 %	EKO SKLAD	– Uresničitev ciljev glede kakovosti zraka (Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka) – Povečanje energetske učinkovitosti za 20 % (Direktiva 2012/27/ES o energetske učinkovitosti) – Letno energetsko izboljšati 3 % stavb državne uprave (Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti) – 25-odstotni delež obnovljivih virov energije (Direktiva 2009/28/ES o obnovljivih virih energije)	– 160 GWh prihrankov energije letno – Energetsko izboljšati 3 % površine stavb državne uprave – Proizvedena energija iz OVE	– Prihranki energije v GWh – Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov – Izboljšanje kakovosti zraka – m² obnovljene površine v lasti javnega sektorja – Uresničitev cilja 25-odstotnega deleža OVE v končni rabi energije	– Največji multiplikativni učinek na enoto naložbe: 500 neposrednih delovnih mest v malih in srednje velikih podjetjih v gradbeništvu ter 500 posrednih delovnih mest (proizvodnja vgrajenih materialov in pohištva, režija) – Lokalna samooskrba z energijo, s čimer bo zmanjšana energetska uvozna odvisnost – Letni prihranek okrog 2 mio. EUR pri stroških za energijo v javnem sektorju – Nova delovna mesta v srednjih in malih podjetjih v gradbeništvu, proizvodnji stavbnega pohištva, vgrajenih izolacijskih materialov – Izboljšanje konkurenčnosti slovenske industrije zaradi zmanjšanja stroškov za energijo

⁹ V letu 2014 in 2015 bodo financirani ukrepi energetske učinkovitosti le v območjih, za katera bodo sprejeti Odloki o načrtih za kakovost zraka skladno z določbami Zakona o varstvu okolja in Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11).

UKREP	Predvide na višina finančnih sredstev	PRISTOJNOST ZA IZVAJANJE/KDO BO IZVEDEL JAVNI RAZPIS	ZAGOTAVLJANJE URESNIČEVANJA CILJA	KAZALNIK v 2013/2014	Kazalnik v 2020	PRIČAKOVANI učinek na dvig gospodarstva v RS
Nakup novih vozil javnega potniškega prometa na stisnjen zemeljski plin ¹⁰	do 20 %	EKO SKLAD	– Uresničitev ciljev glede kakovosti zraka (Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka)	Štev. novih vozil	– Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov – Izboljšanje kakovosti zraka	
Ozaveščanje o ukrepih zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in kakovosti zraka	do 5 %	MKO	– Uresničitev ciljev glede kakovosti zraka (Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka) – Povečanje energetske učinkovitosti za 20 % (Direktiva 2012/27/ES o energetske učinkovitosti) – Uresničitev ciljev Direktive 2008/98/ES o odpadkih	Izvedene ozaveševalne akcije	– Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov – Izboljšanje kakovosti zraka – Povečanje deleža obnovljivih virov energije	– Zmanjšanje stroškov gospodarstva in gospodinjstev – Nova delovna mesta v povezavi z energetskim izboljšanjem stavb, obnovljivimi viri energije, ponovno uporabo in recikliranjem odpadkov, zmanjšanjem porabe virov (vode, energije, materialov)
Nakup enot CER/ERU ali enot AEA za zagotavljanje skladnosti Slovenije z odločbo št. 406/2009/ES ¹¹	do 5 %	MKO	-zagotavljanje skladnosti Slovenije z odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta	Nakup potrebne količine enot	- skladnost z pravnim redom EU	

¹⁰ Ukrep bo financiran le na območjih, za katera bodo sprejeti odloki o načrtih za kakovost zraka skladno z določbami Zakona o varstvu okolja in Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11).

¹¹ Nakup enot se izvede samo v letu 2015 in samo v kolikor bo to potrebno za zagotavljanje skladnosti s pravnim redom EU